

Verslag online informatiebijeenkomst hoogheemraadschap van Rijnland

Onderwerp: Online informatiebijeenkomst dijkverbetering langs de Kortsteekterweg/Lindhovenstraat/Ziendeweg in Alphen a/d Rijn
Datum bijeenkomsten: 14 juli 2020
Datum verslag: 27 augustus 2020

De komende periode gaat het hoogheemraadschap van Rijnland aan de slag met het verbeteren van de dijk langs de Kortsteekterweg/Lindhovenstraat/Ziendeweg in de gemeente Alphen a/d Rijn. De dijken moeten veilig zijn, zodat u en uw omgeving in de Zuid- en Noordeinderpolder droge voeten houden. Voor de dijkverbetering zijn er drie mogelijke oplossingsvarianten: grondophoging, plaatsen van een damwand en maatregelen aan de teensloot. Om bewoners en eigenaren in het plangebied te informeren en de wensen en behoeften te peilen organiseerde het hoogheemraadschap van Rijnland op 14 juli 2020 een online informatiebijeenkomst over de voorgenomen dijkverbetering.

Aanwezigen

Bij de online informatiebijeenkomst op dinsdag 14 juli waren aanwezig:

- 43 bewoners/betrokkenen die live deelnamen.
- De online informatiebijeenkomst is 68 keer teruggekeken (d.d. 14 augustus).

Namens de organisatie waren op locatie (Rijnlandshuis) aanwezig:

Hoogheemraadschap Rijnland	Niels Minnen Gianni van Leeuwen Marinske Horstman Jantine van Deursen	Interim omgevingsmanager Technisch projectleider Communicatieadviseur Project-assistent
Dietz Strategie & Communicatie	Monique van der Vorst Celine Brouwer	Adviseur omgevingsmanagement Adviseur omgevingsmanagement

Samenvattend verslag en ophalen 1^e reacties

Er heeft op dinsdag 14 juli 2020 een online informatiebijeenkomst plaatsgevonden waar alle omwonenden en betrokkenen voor uitgenodigd waren. Voor deze vorm is gekozen, omdat een fysieke bewonersbijeenkomst niet mogelijk was vanwege het coronavirus en de landelijk geldende regels daarvoor. De online informatiebijeenkomst ging om 20.00 uur van start via Zoom en is tevens opgenomen, zodat bewoners, die niet op dit tijdstip aanwezig konden zijn, de online bijeenkomst op een later moment konden terugkijken.

De presentatie tijdens de online bijeenkomst startte met een welkomstwoord en een toelichting op de huidige situatie. Hierbij werd uitleg gegeven over wat de aanleiding is voor de verbetering van de dijk langs de Kortsteekterweg, Lindhovenstraat en Ziendeweg in de gemeente Alphen a/d Rijn. Na deze toelichting volgde de eerste vragenronde. Vervolgens werden de drie mogelijke oplossingsvarianten voor dijkverbetering toegelicht:

- Grond ophoging;
- Plaatsen van een damwand;
- Maatregelen rond de teensloot.

Op basis van de huidige kennis geeft Rijnland momenteel de voorkeur aan de damwandvariant waar dit mogelijk is. Het blijft uiteindelijk maatwerk. In overleg met de omgeving worden de mogelijkheden en overwegingen de komende periode nader uitgewerkt. De aanwezigen werden geïnformeerd over het proces, de planning en de communicatie met de omgeving. Na afloop van de presentatie volgde een tweede vragenronde.

Tijdens de online bijeenkomst was er de mogelijkheid om vragen te stellen via de chat. Deze vragen werden verzameld en tijdens de twee vragenrondes van de online bijeenkomst beantwoord. De online bijeenkomst is opgenomen en is terug te zien via de webpagina [Kortsteekterweg](#) op de website Rijnland.net.

Eerste reacties

We kijken terug op een informatieve bijeenkomst, die in goede sfeer verliep. De deelnemers waren positief over de informatie die gegeven werd over de aankomende dijkverbetering en over hoe de online bijeenkomst georganiseerd was. Er waren veel positieve reacties, maar er waren ook bewoners die hun zorgen uitspraken en enkele kritische vragen stelden. De nadruk lag voornamelijk op de uitdagingen bij de buitendijkse woningen, het ophogen van de dijk, het verkeer van- en naar de aangrenzende percelen en het bouwproces i.v.m. overlast.

Een compleet overzicht van de vragen en antwoorden is - per onderwerp gebundeld - toegevoegd aan dit verslag. Enkele vragen, vooral over wateroverlast en de ophoging van de dijk, hadden betrekking op een specifiek adres en/of situatie. Hierover wordt persoonlijk contact opgenomen met de bewoners. Voor enkele vragen heeft de beantwoording meer tijd nodig, omdat er nog geen definitieve keuze is gemaakt voor welke variant wordt gekozen. De antwoorden op deze vragen worden in de loop van het planproces beantwoord.

Terugkoppeling

Op woensdag 22 juli 2020 zijn alle aanwezigen en geïnteresseerden per e-mail geïnformeerd om de beschikbare informatie op de website van Rijnland nog eens rustig door te nemen. Deze informatie is terug te vinden via: rijnland.net/Kortsteekterweg.nl. Ook vindt u hier de video's, die getoond werden tijdens de online bijeenkomst. Via deze website is ook de volledige informatiebijeenkomst terug te zien.

Tijdens de bijeenkomst is gevraagd om een eerste reactie op de voorgenomen dijkverbetering en de oplossingsvarianten. Ook na deze bijeenkomst is er nog steeds de mogelijkheid om te reageren en vragen te stellen. Hiervoor is een [interactieve kaart \(Project Atlas\)](#) ontwikkeld waar u op een laagdrempelige manier een vraag of een reactie kan geven. Dit kan op naam of adres maar hoeft niet. Ook de projectatlas is te vinden op de website. Betrokken bewoners, eigenaren en andere belanghebbenden hebben tot en met 31 augustus 2020 kunnen reageren op de online informatiebijeenkomst.

Na de reactieperiode verwerkt Rijnland alle vragen en reacties en gaat persoonlijk in gesprek met bewoners en eigenaren om de mogelijkheden en uitdagingen rondom de dijkverbetering te bespreken.

Samenvatting gestelde vragen en antwoorden

Vragen over techniek

Wat betekent de dijkverbetering voor de 12 meter lange damwand die onlangs aan de Rijnzijde is geplaatst?

De provincie beheert deze damwand in het kader van vaarwaterverkeer en stelt hieraan andere eisen dan Rijnland doet in het kader van veiligheid. Mogelijk kan de damwand als waterkering ingezet worden, dan bestaat de kans dat deze damwand aangepast moet worden. Alle voor- en nadelen zoals levensduur, impact en kosten van deze en alternatieve varianten neemt Rijnland mee in het onderzoek en in de berekeningen.

Is voor de verschillende oplossingen een grondstrategie opgesteld?

Rijnland laat dit als waterschap doorgaans aan de aannemer over. Zij hebben hier de meeste kennis van.

Wat is de gemiddelde dijkverhoging die nodig is?

Rijnland streeft ernaar dat de weg circa 70 centimeter boven het normale pijl van de Oude Rijn uitkomt. Dat betekent dat in dit gebied, wanneer gekozen wordt voor een grondoplossing, sprake kan zijn van een gemiddelde dijkverhoging van 20 tot 30 centimeter met soms een lokale uitschieter naar een halve meter. Uiteraard passen wij maatwerk toe op de plekken waar dit nodig is.

Wordt er met lichte materialen gewerkt, bijvoorbeeld BIMS, om zettingen te verminderen?

De materiaalkeuze komt later in het ontwerpproces aan bod, de mogelijkheden hiervoor worden afgewogen. BIMS is vaak wel waterdoorlatend maar valt daardoor zeker niet af. Dit is mede afhankelijk van gemeentelijke keuzes ten aanzien van wegen.

Vragen over een specifieke locatie

Wat gebeurt er met de natuurvriendelijke oever?

De natuurvriendelijke oever is door Rijnland zelf aangelegd. Hier is een mooi voorbeeld te zien van een damwand die als grondkering dient maar niet als waterkering. De damwand heeft openingen en is daardoor niet waterdicht. Deze damwand is technisch redelijk eenvoudig om te bouwen naar een waterkering. Zodra de oplossing voor dijkverbetering bekend is kijken we naar de effecten hiervan op de natuurvriendelijke oever en wat de beste oplossing is voor deze locatie.

Is het volledig aanpassen van het jaagpad in Zwammerdam, daar waar de dijk hoger is, de oplossing? Of gebeurt hier iets met de weg?

Zoals op alle locaties onderzoekt Rijnland ook hier welke van de drie mogelijke oplossingsvarianten het beste past. Dit doen we in overleg met betrokken bewoners/eigenaren. Welke variant het gaat worden weten we nu nog niet.

Is het eigendom van het jaagpad onlangs overgegaan van provincie naar gemeente?

Rijnland is geen eigenaar van de gronden binnen het jaagpadgebied. Dit is de gemeente. Delen hiervan zijn opgenomen in de nieuwe cultuurhistorische waardenkaart van de gemeente.

Wordt naar aanleiding van dit dijkverzwarringsproject het jaagpad in Zwammerdam aan de bewoners verkocht nadat de dijk verbeterd is?

Rijnland is geen eigenaar van de grond. Dit is ons niet bekend.

Hoe gaat Rijnland om met gebruik van grond van individuele eigenaren als er extra ruimte nodig is voor maatregelen? Denk aan de weg, die bij sommige woningen deels bij het perceel van de woning hoort.

Wij gaan met de eigenaren in gesprek over de uit te voeren maatregelen en de betekenis hiervan. Daarom horen wij graag uw individuele reactie. Wij hopen dat eind dit jaar de voorkeursvariant bekend is, zodat u als bewoner weet waar u aan toe bent.

Wij laten komende maanden onze voortuin aanpassen, moeten wij dit uitstellen?

Op dit moment is nog niet bekend welke maatregelen genomen gaan worden en wat de eventuele gevolgen daarvan zijn. Wij gaan hierover met de eigenaren in gesprek en hopen dat eind dit jaar de voorkeursvariant bekend is, zodat eigenaren en bewoners weten waar ze aan toe zijn.

Worden de bewoners geconfronteerd met kosten?

In de basis niet. In sommige gevallen kan het voorkomen dat bewoners elementen hebben geplaatst binnen de waterkering en/of de beschermingszone en dat Rijnland vraagt deze te verwijderen. Dit bekijken we tijdens de een-op-een gesprekken nadat de voorkeursvariant bekend is.

Wat betekent een buitendijkse damwand voor woningen zonder paalfundering?

Wat de mogelijkheden en beperkingen daarvan zijn bekijken we per locatie en nemen we mee in de uitwerking. Er is bijna altijd een passende oplossing te vinden.

Wat verandert de eventuele dijkverhoging aan mijn uitzicht?

Dit hangt af van de specifieke locatie en de gekozen oplossingsvariant. De noodzakelijke verhoging van de dijk verschilt per gebied. Gemiddeld genomen is een verhoging van 20 tot 30 centimeter nodig met soms een lokale uitschieter naar een halve meter. Als er een damwand wordt geplaatst dan is een lagere ophoging mogelijk omdat een damwand nauwelijks verzakt.

Wat zijn de gevolgen van de dijkverhoging voor de woningen tussen de weg en de Oude Rijn, met name als er sprake is van (mogelijke) wateroverlast?

Er is een verschil tussen een binnendijkse woning en een buitendijkse woning. De huizen tussen de weg en de Oude Rijn zijn buitendijkse woningen. Juridisch gezien beschermt Rijnland deze woningen niet tegen het hoge water. Maar deze gebieden en daarmee ook de woningen, staan vaak al wat

hoger. Als de voorgrond al iets verzakt is en Rijnland verhoogt de weg, dan kan de dijk iets hoger komen te liggen dan het buitendijkse gebied. De verwachting is dat de situatie zich weinig voordoet maar in geval van hoog water kan het water niet weg en is er de kans dat het gebied een soort 'badkuip' wordt. Rijnland neemt dit mee in de afweging van varianten en gaat hierover met de betrokken perceeleigenaren in gesprek. In een dergelijk geval zal gekeken worden of een maatwerkoplossing mogelijk is.

Komen de woningen die tussen de Lindenhovenstraat en de Rijn liggen in een 'badkuip' bij ophoging van de weg?

Deze situatie vraagt om nader onderzoek. Op deze locatie ligt de weg een stuk lager dan het voorland. De kans is groot dat het voorland, ook bij ophoging van de weg alsnog hoger ligt dan de weg. Het feit dat dit soort situaties zich kunnen voordoen is ook de reden dat Rijnland verschillende mogelijkheden voor dijkverbetering onderzoekt en dus niet alleen kijkt naar een ophoging.

Vragen over afstemming op en/of vergelijking met andere projecten

Is de damwand die toegepast gaat worden vergelijkbaar met die bij Buitenkerk in Zwammerdam?

Dit is nog niet bekend.

In hoeverre wordt de dijkverbetering afgestemd op andere projecten in de openbare ruimte zoals de aanleg van glasvezel en/of werkzaamheden aan gasleidingen?

Rijnland onderzoekt de samenwerking met andere partijen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met maatregelen op het gebied van kabels en leidingen in de grond. Waar mogelijk wordt de uitvoering van voorgenomen werkzaamheden met andere partijen gecombineerd.

Welke werkzaamheden worden momenteel bij de loswal van Zwammerdam uitgevoerd?

Dit is geen project van Rijnland en ons niet bekend.

Kan er in de toekomst een trekschuit varen langs het jaagpad tussen Bodegraven en Alphen?

Hoewel het een mooie aanvulling zou kunnen zijn voor de omgeving maakt een eventuele trekschuit geen deel uit van de dijkverbetering van Rijnland. Initiatiefnemers zullen de mogelijkheden hiervoor moeten afstemmen met de gemeente en de provincie.

Vragen over verkeer

Welke invloed heeft het zware landbouwverkeer op het verzakken van de dijk?

Landbouwverkeer heeft zeker invloed maar is niet bepalend voor bodemverzakking. In dit gebied van Nederland zit veel veen in de bodem. Dijken zijn een verzanding op een al vrij slappe bodemlaag. Om deze reden blijven dijken verzakken en hebben daarom ook permanent onderhoud nodig.

Denkt Rijnland na over het voorkomen van dijkverzakking na uitvoering van de dijkverbetering, bijvoorbeeld door alleen toegang te verlenen aan bestemmingsverkeer en fietsers?

Over het algemeen is het effect van dit soort maatregelen zeer beperkt. Daarnaast zijn ook de uitgangspunten van gemeente Alphen aan den Rijn ten aanzien van welk verkeer waar is toegestaan, voor ons leidend.

Zorgt wegverbreding niet voor nog meer verkeersoverlast door te hard rijden en zwaar verkeer?

In principe past Rijnland de breedte van de weg niet aan en volgt de bestaande (verkeers)situatie. Voor het behoud van de dijk is een smallere weg ook beter.

Vragen over uitvoering

Het plaatsen van damwanden kan schade aan huizen geven, komt er eerst een schouw?

Rijnland doet voorafgaand aan de start van het project een risico-inventarisatie. Daarnaast zal er voor de daadwerkelijke uitvoering altijd een schouw plaatsvinden om de huidige staat van de gebouwen en de omgeving vast te stellen. Overigens zijn er tegenwoordig nieuwe technieken beschikbaar die minder trillingen veroorzaken waardoor de kans op eventuele schade kleiner is.

Wordt de damwand vanaf het water geplaatst?

Over het algemeen is plaatsing vanaf het water de meest ideale manier om een damwand te plaatsen maar Rijnland bepaalt niet de wijze van uitvoering, dat is aan de aannemer.

Wordt de weg (langdurig) afgesloten zoals ook is gebeurd bij de Buitenkerk in Zwammerdam?

Pas na de keuze voor een voorkeursvariant wordt bekend of de weg moet worden afgesloten. Bij werkzaamheden aan of via de waterkant is er minder overlast dan bij uitvoering via de weg. Wat de impact zal zijn hangt af van de variantkeuze en wordt meegenomen in de afweging daarover.

Blijft mijn huis bereikbaar bij een mogelijke wegafsluiting?

Op het moment dat Rijnland aan de slag gaat met de weg gaan bewoners hier zeker wat van merken. Wij kunnen ons voorstellen dat dit vervelend is. We kunnen echter de weg nooit volledig afsluiten. Huizen blijven hoe dan ook bereikbaar.

